

Den politiska organisationen i Linköpings kommun från och med 2019, fastställande

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Redovisat förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Kompletterade delar vad gäller Sektor Vårld och socialpolitik godkänns och den politiska organisationen i Linköpings kommun från och med kommande mandatperiod fastställs.
2. Kommunstyrelsen få i uppdrag att återkomma med förslag på Lejonfastigheter AB:s styrelsesammansättning, för beslut i fullmäktige i januari 2018.

Ärende

Samhällsutvecklingen leder till ett stort förändringstryck vilket genererar utvecklingsbehov i offentliga verksamheter – inte minst i kommunala organisationer. Givet den tillgängliga mängden resurser i relation till vad som ska utföras kommer kommuner framöver stå under ett påtagligt omvandlingstryck. För växande kommuner som Linköping handlar det om att klara välfärden samtidigt som kommunen ska bidra till samhällsutvecklingen i stort.

Ovan beskrivna utmaningar tillsammans med en förändrad lagstiftning kräver en grundläggande revidering av nämnders och styrelsers uppdrag och arbetsätt. Linköpings kommuns organisation behöver anpassas till att möta nya utmaningar.

Kommunstyrelsen gav den 7 februari 2017, § 49 planeringsutskottet i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens politiska organisation inklusive nämndernas ansvar och organisering.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 september 2017, § 266 att godkänna ny politisk organisation från och med kommande mandatperiod.

Kommunstyrelsen gavs i uppdrag att utarbeta förslag till reglemente, bolagsordningar och allmänna ägardirektiv utifrån redovisat uppdrag. Reglemente och övriga styrdokument ska anpassas till förslag om ny kommunallag. Dessa ska behandlas av kommunfullmäktige senast i februari 2018.

Kommunfullmäktiges beslut § 266 innefattar även följande:

- beslut om nämndorganisationen inom sektorn Vårld och socialpolitik ska fattas av kommunfullmäktige senast i december 2017.
- Lejonfastigheter AB kommer att erhålla nytt uppdrag enligt kommunstyrelsens beslut KS 2017-396. Beslut om bolagets styrelsesammansättning ska fattas av kommunfullmäktige senast i december 2017.

Följande kompletterande delar i den politiska organisationen förslås fastställas:

Sektor Vårld och Socialpolitik

- Social- och omsorgsnämnd
- Äldrenämnd

Beslut rörande Lejonfastigheter AB:s styrelsesammanställning kommer att tas under januari 2018.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse

Kommunfullmäktiges beslut 2017-09-26, § 266

Bakgrund

Utgångspunkter

Linköping växer nu snabbt och kraven på kommunens förmåga ökar därmed inom samtliga ansvarsområden. Omvärldsanalyser pekar på ökade behov inom såväl utbildningssektorn som vård- och omsorgssektorn. Arbetskraftsbristen kommer att vara påtaglig samtidigt som etableringen av nyanlända på arbetsmarknaden förväntas bli resurskrävande. Linköpings kommun har i grunden goda förutsättningar att möta dessa utmaningar.

Inriktning

För att möta utvecklingen behöver kommunens förmåga att arbeta långsiktigt, uthålligt och strategiskt utvecklas. Detta inkluderar ökad samverkan och samarbete över organisationsgränser samt ökade krav på prioriteringar av de kommunala insatserna. Sammantaget kräver detta att den politiska förmågan på strategisk nivå stärks.

De politiska styrelsernas och nämndernas arbete måste stödjas av en professionell organisation med förvaltningar och bolag. Organisationen ska kunna möta, omsätta och genomföra politiska beslut och uppdrag. Högkvalitativa beslutsunderlag ska kunna utarbetas och de politiska processerna stödjas. Den professionella organisationen ska kunna bereda och fatta myndighetsbeslut samt arbeta utifrån vetenskapliga metoder och beprövad erfarenhet. Härtill är det centralt att den organisatoriska förmågan att systematiskt överföra kunskap mellan kommunala kärnverksamheter utvecklas. Utvecklingen ska präglas av ökad decentralisering och ansvarstagande.

Linköping ska möta förändringarna i den nya kommunallagen. Vidare ska en tillitsbaserad styrning skapa förutsättningar för en effektiv förvaltningsorganisation utifrån nytta, kvalitet och kostnadseffektivitet.

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att utarbeta förslag till reglemente, bolagsordningar och allmänna ägardirektiv utifrån nedan redovisade uppdrag. Nya reglemente ska beslutas av kommunfullmäktige senast i februari 2018 och nya bolagsordningar och allmänna ägardirektiv ska beslutas av det nyvalda kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges beslut 2017-09-26, § 266 innefattar 44 punkter som utgör den politiska organisationen.

Kommunfullmäktiges beslut 2017-09-26, § 266 föreslås kompletteras i enlighet med de punkter som nedan markerats i marginalen:

1. Organisationen ska skapa förutsättningar för att utveckla den lokala demokratin, främja en bred demokratisk representation och bidra till att den kommunala verksamheten utvecklas effektivt utifrån Linköpings förutsättningar.

2. Styrelser och nämnders uppdrag ska, förutom att ta hänsyn till aktuell lagstiftning, i ökad utsträckning präglas av strategisk förmåga genom omvärldsanalys, långsiktighet, samarbeten och samverkan.
3. Organisationen ska möjliggöra att styrelse och nämnder inom sitt uppdrag kan ansvara för myndighetsutövning, beställning och utförande.
4. Anpassning ska ske till förslaget om ny kommunallag.
5. Rollfördelningen mellan den politiska organisationen och förvaltningsorganisationen ska vara tydlig. Utvecklingen ska präglas av fortsatt decentralisering och ansvarstagande. Förvaltningsorganisationens uppdrag och roll ska tydliggöras i reglemente.
6. Reglemente ska beskriva arbetsformer i nämnder och styrelser. Beskrivningarna ska utformas utifrån ett processperspektiv där nämndernas uppdrag beskrivs utifrån principer om kunskapsinhämtning, analys och bedömning, dialog, beslut och uppföljning.
7. Organiseringen i nämnder och styrelser ska möta de strategiska utmaningarna och stärka kommunens förmåga att långsiktigt möta framtiden.
8. Nämnders och styrelsers uppdrag preciseras i reglemente vilka beslutas senast februari 2018.
9. Vad det gäller arvoden och därtill angränsande frågor kommer Arvodeskommittén att framlägga förslag till kommunstyrelsen för slutligt ställningstagande i fullmäktige.

Kommunfullmäktige

10. Kommunfullmäktige ska bestå av 79 ledamöter och 41 ersättare.
11. Sju utskott för medborgardialog inrättas, varav fyra för kommunens yttre delar och tre för Linköpings tätort. Utskotten får uppdrag av kommunfullmäktige. Dialogerna ska vara en integrerad del av kommunens lednings- och styrsystem.
12. Borgmästaruppdraget renodlas. I uppdraget ingår att verka för att utveckla demokratin. Arbetet utförs av kommunfullmäktiges presidium i dialog med företrädare för varje parti.

Kommunstyrelsen

13. Kommunstyrelsen ska bestå av 13 ledamöter och 13 ersättare.
14. Tre kommunalråd varav ett för minoriteten är kopplade till styrelsen.
15. Två separata organ tillskapas:
  - 1) Kommunstyrelsens beredning – ansvarar för kommunstyrelsen ärendeberedning.
  - 2) Kommunstyrelsens strategiska utskott – diskussion och ställningstaganden avseende övergripande och långsiktiga frågor för kommunens utveckling samt uppsikt och tillsyn över förvaltningsorganisationen avseende ägar- och arbetsgivarrollen.

Kommentarer: I förslaget till ny kommunallag skärps kraven på kommunstyrelsen avseende ansvaret under kommunfullmäktige i relation till nämnderna och nämndernas verksamhet, det vill säga en skyldighet att ingripa vid behov. Kommunstyrelsens strategiska roll som ledande och samordnande organ stärks.

Kommunalråd utan övriga nämnduppdrag får ett särskilt ansvar för uppsikt, samverkan och samordning.

Ansvarsförhållandena att sitta som ledamot i både kommunstyrelsen och nämnd i förhållande till nya kommunallagen bör utredas.

Nämnderna

Sektor - Samhällsplanering

16. Samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
17. Bygg- och miljönämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
18. Två kommunalråd (varav ett från majoriteten och ett för minoriteten) är kopplade till sektorn.

Sektor - Utbildning, arbetsmarknad och integration

19. Barn- och ungdomsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
20. Bildningsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
21. Arbetsmarknadsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare. Beroende på nämndens uppdrag i relation till social- och omsorgsnämnden kan utskott för myndighetsutövning inrättas.

22. Kultur- och fritidsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
23. Frågan om hela eller delar av ansvaret för ekonomiskt bistånd ska flyttas från socialnämnden till arbetsmarknadsnämnden utreds separat och preciseras i kommande reglemente.
24. Fördelning av ansvar för vuxenutbildningsfrågor – med inriktning på en tillhörighet till bildningsnämnden eller arbetsmarknadsnämnden utreds separat och preciseras i kommande reglemente.
25. Två kommunalråd (varav ett från majoriteten och ett för minoriteten) är kopplade till sektorn.

Sektor - Velfärd och socialpolitik

26. Social- och omsorgsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
Utskott för myndighetsutövning ska inrättas. Antalet utskott är beroende av nämndens uppdrag i relation till arbetsmarknadsnämnden.
27. Äldrenämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
28. I uppdraget för social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ingår ansvar för myndighetsutövning och beställning, inom respektive ansvarsområde. Uppdraget kan även omfatta utförande under förutsättning att verksamhet till stor del bedrivs i egen regi och/eller inte bedöms lämplig för konkurrensutsättning
29. Överförmyndarnämnden ska bestå av 3 ledamöter och 2 ersättare.
30. Två kommunalråd (varav ett från majoriteten och ett för minoriteten) är kopplade till sektorn.

Övriga nämnder

31. Valnämnden ska bestå av 7 ledamöter och 7 ersättare.

Kommunalråd

32. Nio kommunalråd, med fast placering i organisationen inom de sektorer och med den fördelning som angivits ovan.
33. Kommunالرäden och gruppledarna ska vara den gruppering som för de strategiska samtalen kring kommunens långsiktiga utveckling.
34. Kommunالرäden har ett särskilt ansvar för regional och nationell samverkan samt för påverkansarbete.

35. Kommunalråd med ett sektoriellt samordningsansvar ska även inneha presidieuppdrag i nämnd inom sektorn. Kommunalråden ska ansvara för att leda samordningen mellan nämnder, med övriga sektorer samt svara för övriga samordningsuppdrag som beslutas av kommunstyrelsen.

Bolagen

36. Huvudprincip för styrelsesammansättning:

- *Styrelse sammansatt av förtroendevalda:*
Vid egen affär på marknaden, med direkta externa kunder och behov av politisk påverkan på affären ska styrelsen vara politiskt sammansatt.
- *Styrelse sammansatt av tjänstepersoner:*
Vid avsaknad av egen affär på marknaden, inga externa kunder eller ingen politik i genomförandet och affär ska styrelsen sammansättas av tjänstepersoner.

37. Styrelserna ska bestå av ordinarie ledamöter utan ersättare.

38. Stadshus AB utgör moderbolag. En politisk styrelse ska bestå av 11 ledamöter. Via Stadshus AB tillförsäkras en bred politisk insyn i dotterbolagen oavsett om dessa har en styrelse med politiska företrädare eller tjänstepersoner.

39. Dotterbolag med politiskt sammansatt styrelse ska bestå 11 ledamöter
Tekniska verken i Linköping AB, AB Stångåstaden, Sankt Kors
Fastighets AB och Visit Linköping & Co AB.

40. Dotterbolag med blandad styrelse bestående av politiska företrädare och externa ledamöter: Science Park Mjärdevi AB.

41. Dotterbolag med styrelse bestående av tjänstepersoner och/eller externa ledamöter. Berörda bolag: Linköping City Airport AB och Resmex
Mark- och exploatering AB.

42. Dotterbolag som avvecklas/läggs vilande: Linköpingsexpo AB och
Näringslivsutveckling i Linköping AB (Nulink).

Uppdrag till arvodeskommittén

43. Gruppleदारuppdraget bör ses över i syfte att säkerställa att gruppledare ges rätt förutsättningar att genomföra sina uppdrag.

44. Förutsättningarna för nämndledamöter - ordförande, vice ordförande, ledamöter och ersättare – att utföra sitt nämndarbete bör ses över.
45. Arvodeskommittén bör särskilt beakta förutsättningarna för nämndordförande - vilka inte är kommunalråd - att hantera sina samverkansuppdrag. För att förutsättningarna för samordning mellan nämnder inte ska minska bör möjligheten att uppvärdera nämndordförandeskapet prövas.
46. Huruvida uppdraget som kommunalråd i minoritet bör utgöra 2/3 av ett heltidsuppdrag bör utredas.

Samråd

Arbetet med att ta fram förslag till ny politisk organisation har letts av kommunstyrelsens planeringsutskott, vilka varit delaktiga under hela processen. Dessutom har avstämningar gjorts i kommunstyrelsen.

[Kommunledningsförvaltningen](#)

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder och styrelser inom
kommunkoncernen